

tíðindablaðið

sosialurinPostsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevandi: p/f sosialurin

Fyribilsblaðstjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd)

Bláðólk: Hogni Djurhuus, Dagný Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

Heimagjörd parlamentar- isma

PARTAFELAGIÐ Smyril Line hevur søkt um landskassaveðhald fyri einum kreppuláni uppá 12 mió. kr. í seinastu viku var spurningurin viðgjörður í samgonguni.

EIN DAGIN BAR útvarpið tey tíðindi frá sjálvum lögmanni, at spurningurin um landskassaveðhald til Smyril Line skuldi leggjast fyri lögtingið, um so var, at politiskur meiriluti var fyri at veita felagnum landskassaveðhald. Og hetta var nú til kanningar hjá samgonguflokkunum.

Í **DEMOKRATISKUM** londum, har gingið verður eftir demokratisku og parlamentarisku reglunum, verða mál lögð fyri tingið við tí fyri eygað at finna út av, um politiskur meiriluti er fyri málinum ella ikki. Er politiskur meiriluti ikki fyr einum máli, royna flokkarnir at finna fram til eina semju, og verður hetta gjørt í teirri nevnd, sum málið verður viðgjört í.

HER HJÁ OKKUM er øðrvísi. Her skulu menn finna út av, um politiskur meiriluti er ímillum ein part av politikkarunum, ímillum ein part av tinglimunum. Talan er um at finna út av, um ein meiriluti av teimum 17, sum sita í samgonguni eru fyri og um nakar av flokkunum ætla at nýta hina nógv umrøddu og nógv nýttu gr. 13 í samgonguskjalinum.

HETTA SÝNIR, AT vit í Føroyum í dag ikki virka eftir sonnum

oddagrein

demokratiskum og parlamentariskum reglum. Vit hava eina heimagjörda parlamentarismu. Hina sokallaðu gr. 13. Við gr. 13 í hondini kann tann minsti av samgonguflokkunum við trimum tingmonnum forða hinum báðum samgonguflokkunum og andstöðuni í at fremja eitt mál. T.v.s. at trý fólkavald umboð í einum tingi kunnu hava størri vald enn 29 fólkavald umboð í sama tingi.

HETTA LJÓÐAR vitleyst. Men hetta er sannleikin. Soleiðis hava okkara politisku viðurskipti verið nú í trý ár. Í langa tíð var meiriluti fyri, at tað almenna keypti nýtt skip til millumlandasiglingina. Men gr. 13 varð nýtt av einum ella tveimum av samgonguflokkunum. Tað sama gjørdi seg galdandi í helikoptaramálinum. Samleiðis í spurninginum um forsorgarlógina. Eisini tá uppskot javnaðarflokksins um skilabótalan til fiskiskipafлотan var frammi. Og mong onnur dømir eru eisini.

SO TÍÐINDINI FRÁ lögmanni í farnu viku vóru ikki nakað ein dømi. Tað var bert aftur eitt dømi. Eitt av mongum dømunum um okkara margháttligu heimagjördu parlamentarismu, sum setir allar vanligar demokratiskar og parlamentariskar reglur úr gildi.

Í **ÁR SKULU VIT** á lögtingsval. Tá hava vit møguleika fyri at seta tað heimagjördu parlamentarismuna úr gildi. Hetta gera tit við at greiða atkvøðu fyri javnaðarflokkinum. Hann borgar fyri, at verulig demokratisk og parlamentarisk viðurskipti aftur verða galdandi.

Skal ÓJR takast bókstaviliga er Ó.B. ikki rættskikkaður kristin

Í Dagblaðnum fyri seinasta friggjadag hevur Óla J. Róntson svar til oddagreininu í Sosialinum hósadagin 27. januar. Oddagreinin snúði seg um Ísrael og Fólkaflokkinn.

Orsøkin til okkara oddagrein var, at blaðstjórin á Dagblaðnum í politisku valseiningini hjá fólkaflokkinum, lýsti fólkaflaksins stuðul til Ísrael. Í svarinum í Dagblaðnum sigur Óla J. Róntson m.a.:

»Søga Ísraels hevði ikki verið øðrvísi, um kommunistar ella fyr alt tað av facistum. Onki verður øðrvísi kortini. Men hvi er tað so neyðugt, at fólkaflokkurin beint áðrenn eitt val skal lýsa sín stuðul til Ísrael? Tá hvørki kommunistar ella facistar, um teir skiftvis sátu við stjórnarvaldinum í Ísrael, kunnu broyta lagnuna, hvussu kann tá ein politiskur flokkur í Føroyum gera tað? Eg haldi, at Óla J. Róntson átti bara at lagt kortini á borðið. Endamálið hjá blaðstjórtinum, tá hann lýsti fólkaflaksins stuðul til Ísrael, var at vinna atkvøður til sín sjálvan og fólkaflokkinn. Tað var ikki Ísrael, sum skuldi stuðlast, men fólkaflokkurin skuldi fáa stuðul við at misnýta eitt mál, sum talar til kenslurnar hjá fólki.

Seinni í somu grein tekur Óla J. Róntson soleiðis til: »Eingin rætt-

um landið skiftvis verður stjórnar av kommunismum og fyr alt tað av facistum. Onki verður øðrvísi kortini. Men hvi er tað so neyðugt, at fólkaflokkurin beint áðrenn eitt val skal lýsa sín stuðul til Ísrael?

Tá hvørki kommunistar ella facistar, um teir skiftvis sátu við stjórnarvaldinum í Ísrael, kunnu broyta lagnuna, hvussu kann tá ein politiskur flokkur í Føroyum gera tað? Eg haldi, at Óla J. Róntson átti bara at lagt kortini á borðið. Endamálið hjá blaðstjórtinum, tá hann lýsti fólkaflaksins stuðul til Ísrael, var at vinna atkvøður til sín sjálvan og fólkaflokkinn. Tað var ikki Ísrael, sum skuldi stuðlast, men fólkaflokkurin skuldi fáa stuðul við at misnýta eitt mál, sum talar til kenslurnar hjá fólki.

Seinni í somu grein tekur Óla J. Róntson soleiðis til: »Eingin rætt-

politisk viðmerk- ing

skikkaður kristin stuðlar Ísrael av politiskum orsøkum. Kristin eiga at stuðla Ísrael av átrúnaðarlíggum orsøkum, uttan mun til, hvør situr við verðsliga valdinum í Ísrael.

Hetta er púra rætt. Men so ein spurning: Hvi nýtir blaðstjórin á Dagblaðnum so eina politiska valseining til tess at lýsa stuðulin hjá einum politiskum flokki til Ísrael?

Skulu vit taka orðini hjá Róntson bókstaviliga, so er hansara egni blaðstjóri ikki rættskikkaður kristin.

Vilhelm Johannesen

Til Javnaðarfólkið

Høgraágangurin er í hæddini. Vit minnst hann ikki hatskari síðan krigsárinu.

Landskassin var sera væl fyr eftir krigslok, men hvat gjørdur teir borgarligu ráðandi til tess at veita okkum frægari kor, hvat gjørdur teir av arbeidsskappandi tiltøkum, als einki.

Nei, tað varð ikki fyrr enn Javnaðarflokkurin síðst í 50-unum tók um endan, at nakað fór at henda! Linubátarnir komu, trolarar við. Gongd kom eisini í flakavirkisútbúgvingina, sum skapti arbeiði til mangar hendur. Dentur varð eisini lagdur á havna- og vegagerðirnar.

Hesum stóðu tit fyr mestsum einsamallir. Stríðið royndist hetta tykkum við byrjan, men sum frá leið megnaðu tit at draga nakað av tí borgarliga aftaná tykkum til semjur um alt stórra arbeidsskappandi framstig. Politikkurin var tykkara aleina.

Tit hava sannliga gjørt Føroyar størri og viðkað arbeidsmøguleikarnar hjá fólki. Tit gjørdur tað møguligt hjá verkafólki og fiskarum at liva munandi frægari enn teimum áður hevði verið unnt av teimum konservativu, hetta hóast allar pengarnar í landinum. Hetta stríð er ikki av enn, tit vit vita øll

av royndum, at tað arbeidssfremjandi ikki liggur fremst í huga teirra konservativu, sum um heimin allan meira hava »spekulerað» seg til profittin heldur enn arbeitt í tolni fyri sína útkomu. Men skulu øll »spekulera» og ikki svara samfelagnum sitt, so verður brátt ein galin endi.

Tit hava sýnt í verki, at tit eru einasta borgan almenningsins fyr rættinum til arbeiði og mannafrælsinum annars.

Ikki minst gera teir

heidnastu borgarligu sær í dag fyr skommum við at veita religion uppí politik. At átrúnaðarlíga frælsi er hjartasek javnaðarmanna, er eingin ivi um. Tøkk fáid tit mongu trúgvu javnaðarfólki fyr, at tit ikki fara í somu hatsku veitina sum okkara konservativu, men uttan mun til heimsins ranga dóm halda áfram í arbeiði tykkara innan trúðararbeiði í Føroyum.

Gamal missionsmaður

Kunngerð

Lýsti býráðsfundurin týsdagin tann 31. januar 1984 er útsettur til hósadagin tann 2. februar 1984.

Tórshavnar býráð

Burturstaddur

Eg eri burturstaddur í tíðarskeiðinum 3. til 13. februar. Læknahjálpest fæst hjá hinum kommunulæknunum í Havn.

Sølvi Winther Olsen,
kommunulæknir,
tlf. 16611

Fólkafloksmenn á danatingi

Valkvøðið var Óli Breckmann í útvarpinum spurður, hvat hann fór at gera, tá hann kom á danating. Sum tann góði drongur hann er, svaraði hann, at hann fyrst fór at spyrja politiska abba sín, Hákun, hvat hann nú átti at taka sær fyri.

Vit sum minnst eitt undur longur aftur enn Óli, kunnu eisini siga

honum eitt og annað um, hvussu leikur fór. Fólkafloksmenn, tá sum nú, trúttuðu niður í fólk, at hesin danski tingsessur als ongan týðning hevði fyr okkum. Hóast hesa áskoðan so legði Hákun frá sær sum føroyskur landsstýrismaður fyr at gerast danskur fólkatingsmaður.

Men rætt skal vera rætt,

hann gjørdi ikki stórar skreytir á danatingi. Sambart »Billed Bladet» sást mest til hansara, tá t.d. kongur hevði veitslu. Í eini av hesum veitslum var tað at hann loysti hósbandið og lærði danadrottning at dansa bandadans. Óli: Tú metir teg millum framastu dansarar her á landi, so hjá tær skuldi liggið væl fyr at stigið í húðaskógvagnar hjá politiska abba tinum.

Gamal